

เรื่องเล่าร่ำพลั่ง

รามาธิบดีล้ำค่า ด้วยนวัตกรรม นำพาสู่ความยั่งยืน

“ไม่มีความสำเร็จใด ที่ไม่ใช้ความพยายามและเวลา”

นางสาวกรรณิการ์ ชัยชนะ

หอบริบาลนมแม่และธนาคารนมแม่งานการพยาบาลสนับสนุนบริบาลผู้ป่วย

ฝ่ายการพยาบาลอาคารสมเด็จพระเทพรัตน์

ในการมาทำงานของทุกๆ วัน ผู้คนส่วนใหญ่จะไม่อยากตื่นมาทำงาน แต่สำหรับตัวของดิฉันนั้น การที่ดิฉันได้ตื่นมาทำงานที่โรงพยาบาลรามาธิบดี อาคารสมเด็จพระเทพรัตน์ แผนกหอบริบาลนมแม่และธนาคารนมแม่นั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด ที่ดิฉันจะได้ช่วยเหลือคุณแม่หลังคลอดที่กลับบ้านไปแล้ว ที่มีปัญหาเรื่องเต้านม หัวนม และลานนม หรือจะเป็นปัญหาของทารก

- มารดาหลังคลอด หมายถึง มารดาหลังคลอดระยะเวลาตั้งแต่หลังคลอดไปจนกระทั่งถึงระยะที่อวัยวะต่างๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการตั้งครรภ์และคลอดบุตร
- ทารกแรกเกิด หมายถึง ทารกอายุตั้งแต่ 4 สัปดาห์หลังเกิด

จะเห็นได้ว่า ทั้งมารดาและทารกจะมีความสัมพันธ์กันแต่ตั้งครรถ์จนถึงคลอดและต่อเนื่องไปจนถึงการเลี้ยงลูกด้วยนมมารดา ซึ่งต่อมาทางโรงพยาบาลรามาธิบดี อาคารสมเด็จพระเทพรัตน์ ได้จัดตั้งหอบริบาลนมแม่และธนาคารนมแม่ขึ้นมาเพื่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดกับมารดาหลังคลอด องค์การอนามัยโลก (WHO) แนะนำว่าลูกควรได้กินนมแม่อย่างเดียวตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน และควรกินต่อเนื่องไปจนลูกอายุ 2 ปี หรือนานกว่านั้น ควบคู่กับอาหารตามวัยที่เหมาะสมเนื่องจากนมแม่เป็นอาหารที่เหมาะสมที่สุดสำหรับลูกด้วย

การทำงานทุกๆ วันทำให้ดิฉันมีแรงบันดาลใจในการทำงานได้ช่วยเหลือมารดาที่ปัญหาในการให้นมทารกหลังจากกลับบ้านไปแล้ว ซึ่งเข้าวันนี้ก็ทำให้ดิฉันได้รับมอบหมายให้ดูแลคนไข้ ซึ่งเป็นมารดาที่กลับบ้านไปแล้ว และกลับมาติดตามเรื่องการฝึกดูนมต่อที่หอบริบาลนมแม่และธนาคารนมแม่ต่อ การที่มารดาและทารกกลับบ้านไปแล้วนั้น ต้องกลับมาโรงพยาบาลอีกทำให้คนในครอบครัวมองว่า “ไม่อยากให้มารดาโรงพยาบาลอีก ครั้ง กลัวทารกติดเชื้อ” แต่มารดาท่านนี้ก็ตั้งใจออกตั้งใจที่จะพาทารกมาฝึกดูนมที่คลินิกนมแม่เพื่อที่ทารกจะได้รับนมแม่อย่างเดียวยาวอย่างน้อย 6 เดือนและทานต่อเนื่องไปจนถึง 2 ปี

เสียงเคาะประตูหน้าห้องคลินิกนมแม่ดังขึ้น ก็อึกๆๆ มีมารดาได้เปิดประตูและอุ้มทารกเดินเข้าในคลินิกนมแม่อาคารสมเด็จพระเทพรัตน์ ชั้น 6 ห้อง 6517 เสียงอันสดใสของเลขานุการให้การต้อนรับมารดาอย่างเป็นอย่างดี มารดาได้บันทึกประวัติเสร็จแล้วหลังจากนั้น ดิฉันเป็นพยาบาลเจ้าของไข้ของมารดาและทารกวันนี้ ได้อุ้มทารกมานอนบนเตียง เพื่อที่จะประเมินการร่างกายทารกและประเมินการดูดกลืนของทารก พร้อมกับศึกษาประวัติที่มารดาได้บันทึกไว้ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการพยาบาลร่วมกับมารดาต่อไป หลังจากที่มีมารดาได้สธิตทำให้นม (ท่านนอนขวางตักประยุกต์) ทำให้ทารกดูดนมจากเต้ามารดาไม่ได้ ดูดแล้วหัวนมมารดาก็หลุดออกจากปากทารก ระหว่างนั้นดิฉันจึงขออนุญาตมารดาให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การประเมินเต้านม หัวนม ลานนม และน้ำนมมารดา ทำอุ้มทารกในการดูดนมจากเต้ามารดา ให้มารดาเข้าใจเกี่ยวกับหัวนมของมารดาและเห็นถึง ความสำคัญของหัวนมที่เหมาะสมกับหัวนมมารดา จากการประเมินร่างกายมารดาพบว่ามารดาหัวนมใหญ่ ต้องฝึกเป็นท่าฟุตบอลไปก่อน ในช่วงแรกเพื่อให้ทารกเรียนรู้การดูดนมที่ถูกวิธี พอมารดาได้ฝึกทำให้นมเป็นท่าฟุตบอลแล้วนั้น ก็เริ่มที่ทำได้บ้างแต่ยังดูเกร็งๆ อยู่ ดิฉันจึงได้ปรึกษากับมารดาว่าควรที่จะฝึกอย่างต่อเนื่องและอยู่ฝึกที่คลินิกนมแม่อีก 2-3 มื้อได้ “มารดาซึ่งเป็นคนที่ตั้งใจให้ทารกดูดนมมารดาจากเต้าได้ ไม่รีรอ รีบตอบกลับมา อยู่ฝึกได้ค่ะ” การให้นมมารดาจากเต้าให้ประโยชน์ทั้งตัวมารดาและทารก และยังเป็นวิถีธรรมชาติในการให้นมทารกด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพทั้งหลายต่างแนะนำให้มารดาให้นมมารดา เพราะถือเป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารก กาลเวลาผ่านไปในวันแรกที่มาฝึกการเข้าเต้าท่าฟุตบอล 3 มื้อ และวันรุ่งขึ้นมาฝึกอย่างต่อเนื่อง ทำให้มารดาและทารกได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กันจนทำให้มารดาให้นมท่าฟุตบอลได้ดีมาก แล้วทารกสามารถดูดนมมารดาได้น้ำนมตามปริมาณความต้องการของทารก ทำให้มารดาและทารกประสบผลสำเร็จในการให้นมมารดาจากเต้านมมารดาอย่างเดียวในช่วงแรกเกิด 45 วัน หลังจากนั้นสามารถให้ทารกฝึกดูดนมมารดาจากขวดนมได้ เนื่องจากมารดาบางท่านลาคลอดได้ 90 วัน หลังจากลาคลอดครบแล้วต้องไปทำงาน แต่สำหรับมารดาที่ไม่ได้ไปทำงานสามารถให้ทารกดูดนมจากเต้าได้ตลอดที่ให้นมได้

จากเรื่องเล่าที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าถ้ามารดาไม่เห็นความสำคัญในการให้นมมารดาจากเต้าก็คงไม่มาฝึกที่คลินิกนมแม่ ส่วนของพยาบาลถ้าพยาบาลมองไม่เห็นความสำคัญของการให้นมมารดาจากเต้า ก็คงไม่สามารถให้คำแนะนำและให้มารดากลับมาฝึกให้มารดาได้ เช่นเดียวกับปรัชญาของโรงพยาบาลรามาธิบดี คือ ความสำเร็จที่แท้จริงอยู่ที่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ (True success is not in the learning ,but in its application to the benefit of mankind.)